

Recomandarea 1201 /1993 și Convenția-cadru

Față de propunerea pentru un protocol al minorităților conținută în Recomandarea 1201/1993 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei există din noiembrie 1994 o Convenție-cadru elaborată de Comitetul de Miniștri pentru protecția minorităților. Cu toată diversitatea acestor instrumente, o comparație între ele poate fi utilă pentru obținerea unor informații despre punctele de vedere

politice ale Comitetului față de problema minorităților, în special în contextul Protocolului adițional, aflat în curs de elaborare.

Confruntând cele două instrumente rezultă că următoarele puncte esențiale din Recomandare 1201/1993 n-au fost preluate de Convenția-cadru:

- În Convenția-cadru lipsește definiția noțiunii de *minoritate națională*, lăsându-se astfel și mai departe deschisă chestiunea excluderii așa-ziselor „noi minorități” (de exemplu refugiați, muncitori străini) care în mod necesar cere o reglementare unitară în legislația europeană, ceea ce ar putea determina și statele cu atitudine pozitivă față de minorități să manifeste o reținerere globală față de problemele acestora.

- Convenția-cadru nu stipulează în mod explicit nici dreptul la înființarea partidelor politice, cu toate că din punct de vedere juridic acesta decurge din libertatea de asociere prevăzută în art. 11 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului. Dreptul la utilizarea limbii materne este prevăzut în Convenția-cadru numai în cazul dialogului cu autoritățile, dar nu și cu tribunalele și instanțele judecătorești. Dreptul la afișarea de informații și indicații topografice în limbile minorităților este de asemenea considerabil limitat, într-un caz admițându-se numai afișarea unor informații particulare, iar în rest fiind vorba numai de *străduințe* din partea statului luându-se în considerație *circumstanțe speciale* (ale statelor semnatare). Tot de străduințe se amintește în Convenția-cadru și în legătură cu *instruirea în limba maternă*, în care se vor folosi *posibilități corespunzătoare* pentru a o asigura *cât de mult posibil*.

Finalmente, *dreptul la autonomie* nu este stabilit explicit în Convenția-cadru, fiind lăsat la libera opțiune a statelor semnatare.

În consecință, în prevederile Convenției-cadru se manifestă o tendință retrogradă față de Recomandarea 1201/1993 și apare temerea că această tendință se va manifesta și în proiectul Comitetului de Miniștri pentru un Protocol adițional, lăsând în suspensie o serie de probleme ale protecției minorităților, atât de importante în ceea ce privește prevenirea conflictelor în Europa. □

Christoph Pan